

7 Ekim 2022 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, Eylül ayında son altı aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü

FAO Gıda Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına oranla %1,1 (1,5 puan) düşüş göstererek 136,3 puan olarak son beş aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü. FAO Gıda Fiyat Endeksi'nin Eylül ayındaki düşüşüne; uluslararası bitkisel yağ fiyatlarındaki keskin düşüş ve şeker, et ve süt ürünleri fiyatlarındaki ılımlı düşüşler neden oldu ve tahıl fiyatları alt endeksindeki bir toparlanmayı fazlasıyla telafi etti. En son düşüşe rağmen; FAO Gıda Fiyat Endeksi bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,5 (7,2 puan) artış gösterdi.

FAO Tahıl Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %1,5 (2,2 puan) artış göstererek 147,8 puan oldu ve Eylül 2021 değerinin %11,2 (14,9) üzerinde gerçekleşti. Uluslararası buğday fiyatları Eylül ayında; Karadeniz Tahıl Girişimi'nin Kasım ayından sonra da devam edeceğine dair artan belirsizlik ve Ukrayna'nın ihracatı üzerindeki potansiyel etkisi ile desteklenerek %2,2 artış gösterdi. Arjantin ve ABD'deki kurak koşullara ilişkin endişelerin yanı sıra, AB'de yapılan ihracatın hızlı seyrine ek olarak; birliğin mısır arzındaki sıkılaşma nedeniyle buğdaya yönelik artan iç talep, buğday fiyatlarının daha fazla artış göstermesine neden oldu. Uluslararası tahıl fiyatları, Eylül ayında yeniden marjinal olarak %0,4 artış gösterdi. Uluslararası mısır fiyatları; güçlü bir ABD dolarının, Ukrayna'nın ihracatına ilişkin belirsizlik ortamında ABD ve AB'de üretim beklentilerinin daha da düşmesiyle daha sıkı bir arz görünümünden gelen baskıya karşı koymasıyla neredeyse (%+0,2) sabit kaldı. Uluslararası arpa fiyatları; çoğunlukla Avustralya ve Rusya Federasyonu'ndaki iyileşen hasat beklentilerinin etkisiyle %3,0 gerilerken, uluslararası sorgum fiyatları, ABD'deki azalan üretim beklentileri nedeniyle %13,2 artış gösterdi. FAO tüm pirinç fiyat endeksi Eylül ayında %2,2 artış gösterdi. Bu artışa öncülük eden Indica fiyatları; alıcıların diğer pirinç tedarikçilerine yöneleceği beklentisini taşıyan Hindistan'daki ihracat politikası değişikliklerine yanıt olarak yükseldi. Pakistan'daki şiddetli sellerden kaynaklanan pazarlama aksaklıkları ve üretim belirsizlikleri fiyatlarda sıkılaşmayı artırdı ve bununla birlikte, talep genel olarak durgundu ve bu nedenle pirinç fiyatlarındaki artışlar sınırlandı.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %6,6 (10,8 puan) düşüş göstererek 152,6 puan oldu ve Şubat 2021'den bu yana en düşük değeri işaret etti. Endeksin devam eden düşüşü; palmiye, soya, ayçiçeği ve kolza tohumu yağlarında daha düşük fiyatları yansıttı. Uluslararası palm yağı fiyatları Eylül ayında; Güneydoğu Asya'da mevsimsel olarak artan üretimle aynı zamana denk gelen yüksek stokların devam etmesi nedeniyle son altı aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü. Uluslararası soya fiyatları; Arjantin'de artan ihracat imkânlarına bağlı olarak hızlı bir şekilde artan çiftçi satışlarına yanıt olarak Ağustos ayında kısa süreli bir toparlanmanın ardından ılımlı olarak düşüş gösterdi. Uluslararası Ayçiçek yağı fiyatları; ithalat talebinin azalmasıyla Karadeniz bölgesinden artan ihracat arzı nedeniyle son 14 ayın en düşük seviyesine geriledi. Uluslararası kolza yağı fiyatları da, özellikle 2022/23 sezonundaki beklenen bol küresel üretim nedeniyle önemli ölçüde düşüş gösterdi. Düşen ham petrol fiyatları da uluslararası bitkisel yağ fiyatları üzerindeki aşağı yönlü baskıya katkıda bulunmuştur.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %0,6 (0,8 puan) düşüş göstererek 142,5 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %20,7 (24,4 puan) artış gösterdi. Tüm süt ürünlerinin uluslararası fiyatları Eylül ayında; uluslararası süt fiyatlarında ABD doları karşısında zayıflayan Euro'nun etkisini yansıtarak, ılımlı bir düşüş gösterdi. Avrupa'da sıkılaşan süt üretimi, yüksek enerji maliyetleri ve işgücü kıtlığından kaynaklanan piyasa belirsizliklerine ilişkin endişeler nedeniyle orta vadeli teslimatlara yönelik sınırlı piyasa talebi ve olumsuz küresel ekonomik büyüme beklentileri de uluslararası süt fiyatlarının düşüş göstermesine neden oldu. Asya'dan gelen spot tedarik talebi güçlü kaldı.

FAO Et Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %0,5 (0,6 puan) düşüş göstererek 121,4 puan oldu ve son üç aydan beri devam eden düşüşünü sürdürerek, bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,7 (8,7 puan) artış gösterdi. Eylül ayında, kur hareketlerinin etkisiyle uluslararası küçükbaş hayvan eti fiyatları en fazla gerileyen oldu. Büyükbaş hayvan eti fiyatları da Brezilya'dan gelen yüksek ihracat olanakları ve bazı üretici ülkelerde artan sığır satışı nedeniyle düşüş gösterdi. Kanatlı hayvan eti fiyatları; kuş gribi salgınları nedeniyle bazı büyük ihracatçı ülkelerden gelen kısıtlı ihracat arzına

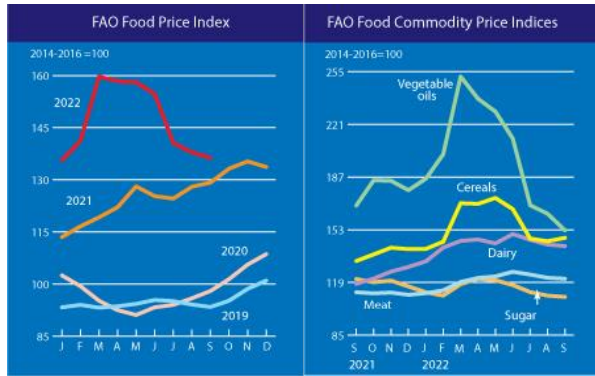
rağmen, küresel ithalat alımları baskı altında kaldığı için marjinal bir şekilde düşüş gösterdi. Uluslararası domuz eti fiyatları; AB'deki kesime hazır domuzların arz açığını yansıtarak daha da artış gösterdi.

FAO Şeker Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına oranla %0,7 (0,8 puan) düşüş göstererek 109,7 puan oldu ve son beş aydan beri devam eden düşüşünü sürdürerek Temmuz 2021'den beri en düşük seviyesine ulaştı. Eylül ayındaki düşüş; çoğunlukla, dünyanın en büyük şeker ihracatçısı olan Brezilya'daki iyi üretim beklentileriyle ilgiliydi; yağmurlar, ayakta kalan mahsullerin verimini artırdı ve düşük etanol fiyatları, şeker üretiminde şeker kamışının daha fazla kullanılmasına yol açtı. Brezilya realinin ABD doları karşısında zayıflaması, uluslararası şeker fiyatları üzerinde daha fazla aşağı yönlü baskı uygularken, daha fazla ihracatı teşvik etti. 2022/23 sezonu için olumlu üretim görünümü fiyatların düşmesine katkıda bulunsa da; küresel şeker arzının sıkışmasının genel olarak devam etmesi aylık fiyat düşüşünü sınırladı.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

